

Jak prezident vybírá ústavní soudce? Radí mu Rychetský a herec. „Byl maturant.“

Rychetský omluvil Pavla za 80. léta (VIDEO CZ, 12 min)

- CZ24 News | 30. března 2023

ČESKO: „Víte, že podle předsedy Ústavního soudu Rychetského byl prezident Pavel, když studoval na socialistického rozvědčíka, pod vlivem detektivek a špionážních románů? Víte, že budoucí ústavní soudce bude hodnotit a vybírat herec a absolvent divadelní fakulty? Víte, že se u kandidátů na ústavní soudce bude zkoumat regionální příslušnost, gender, pohlaví i světonázor? A hlavně, víte, že některá jména budoucích ústavních soudců jsou už prý známá?“ zeptala se úvodem pořadu Aby bylo jasno jeho moderátorka Jana Bobošíková. Ta se mimo jiné usmívala tomu, když hovořila o prezidentu o Petru Pavlovi jako o pubertálním maturantovi, romantikovi či člověku s dobrodružnou povahou. V jaké souvislosti?

„Prezident Petr Pavel by měl letos jmenovat sedm ústavních soudců. Proces výběru a jmenování probíhá tak, že prezident republiky předloží Senátu své návrhy a Senát kandidáty buď odmítne, nebo schválí. V případě, že je schválí, prezident republiky kandidáta jmenuje do funkce ústavního soudce. Připomínám, že funkční období ústavního soudce je desetileté. Jeho měsíční příjem včetně náhrad je minimálně 270 tisíc korun a od státu má k dispozici auto a byt. Podle Ústavy České republiky se soudcem Ústavního soudu může stát člověk, který má vysokoškolské právnické vzdělání, byl nejméně deset let činný v právnickém povolání a dovršil 40 let. Ústavní soudce má být apolitický a výkon funkce ústavního soudce je podle zákona o Ústavním soudu neslučitelný s členstvím v politické straně nebo hnutí,“ sesumarizovala Jana Bobošíková.

„Prezident republiky Petr Pavel zveřejnil, jak bude proces výběru a nominace kandidátů do Ústavního soudu probíhat. Bude prý transparentní. Prezident Pavel obešel instituce s žádostí o doporučení vhodných kandidátů, vytvořil konzultační panel a vyhlásil kritéria pro výběr a nominaci. K tomu všemu se dostaneme za chvíli. Zajímavé ovšem je, že zároveň s tímto prezidentským sdělením se dozvídáme, že klíčovou roli při výběru nových ústavních soudců bude hrát současný předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský. Jak vyplynulo ze slov vedoucího prezidentského konzultačního panelu, dodá současný předseda Ústavního soudu prezidentu zhruba deset jmen, se kterými bude panel při transparentním výběru transparentně pracovat. Problém ovšem je, že ani prezident republiky Petr Pavel ve své řeči, ani kancelář prezidenta republiky ve své tiskové zprávě neuvedli, že Ústavní soud bude mezi těmi 23 transparentně obeslanými institucemi, které mají prezidentu republiky kandidáty na ústavní soudce doporučit. Předseda komise také prozradil, že uvažuje shodně s Pavlem Rychetským. Ten říkal, že by byl velmi rád, kdyby jeden až dva z prvních tří jmenovaných soudců, kteří se mají ujmout funkce, byly ženy. Takže ačkoliv se má teprve sejít komise, Senát, prezident a vybírat podle kritérií, zdá se, že o některých jménech je už rozhodnuto. Média se tomu kupodivu nediví. Podle Bakalova tisku je rychlost namístě. A podle některých komentátorů dokonce musel přijít na Hrad bývalý voják, aby systém produkující ústavní soudce dostal pravidla a stal se transparentním. Přitom už Bakalův tisk zná jména některých favoritů a doporučil je právě Pavel Rychetský. Je otázka, k čemu pak taková prezidentská komise bude,“ sdělila Bobošíková.

„Mezi hlavními favority jsou bývalý předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa, někdejší předsedkyně Soudcovské unie Daniela Zemanová či místopředseda Vrchního soudu v Praze Robert Fremr. A také právní filozof a profesor Univerzity v Cardiffu Jiří Příbáň. Je zajímavé, jak shovívavě se předseda Ústavního soudu Pavel Rychetský vyjadřuje o prezidentu Petru Pavlovi. Představte si, že podle Rychetského studoval Petr Pavel na vojenského zpravodajce víte proč, protože byl romantik a měl dobrodružnou povahu. Podle předsedy Ústavního soudu byl Petr Pavel jako člen zpravodajské správy generálního štábu československé armády za socialismu pubertální maturant,“ sdělila Bobošíková a pustila ze záznamu Rychetského slova:

„Nepochybuji o tom, že nějaký maturant při představě takového studia pod vlivem různých detektivek a špionážních románů je tím možná okouzlen. Takže v té pubertě je člověk schopen různých věcí.“

„Připomínám, že dle Rychetského pubertální maturant Petr Pavel se začal učit na rozvědčíka jako absolvent vysoké školy, tedy nikoliv jako maturant. Bylo mu tehdy 27 let. A puberta? Ta podle mezinárodních standardů končí v 19 letech. Tak co myslíte? Nakolik lze předsedu Ústavního soudu brát vážně? Ale pojďme dál. Prezident Petr Pavel informoval, že ústavní soudce bude hodnotit a doporučovat konzultační panel složený z odborníků pod vedením profesora Jana Kysely. Není známo, že by profesor Kysela měl praxi ze soudní síně, z výslechu ve věznici nebo z jednání obchodní společnosti. Z jeho životopisu vyplývá, že celý svůj profesní život působil výhradně jako vyučující na Karlově univerzitě a jako tajemník stálé komise Senátu. A podle jakých kritérií bude panel kandidáty vybírat?“ zeptala se Bobošíková a již zazněla citace Petra Pavla.

„Na prvním místě to bude profesní zkušenost všech členů. Aby tam byla zajištěna různorodost jednotlivých odvětví práva. Dalším kritériem bude odbornost, především tedy právní odbornost v právu ústavním, případně mezinárodním a evropském,“ řekl prezident.

„Co myslíte, je prezidentská komise, která má na prvním místě zkoumat profesní zkušenost a odbornost kandidujících právníků, sama složená z vystudovaných a zkušených právníků? Kdepak. V sedmičlenné komisi zasedá i absolvent divadelní fakulty, herec a spisovatel, bývalý senátor Jiří Šesták z klubu STAN. Umíte si představit, co by se dělo, kdyby třeba prezident Miloš Zeman pověřil vybíráním ústavních soudců všestranného umělce Františka Ringo Čecha, bývalého poslance ČSSD? V komisi je také bývalá ombudsmanka Anna Šabatová. O té Hrad píše, že je jedna z hlavních představitelk českého disentu vězněná v letech 1971 až 1973 pro podvracení republiky, mluvčí Charty 77 a členka výboru na obranu nespravedlivě stíhaných. Ovšem magisterský titul z právnické fakulty Anna Šabatová nemá. Odbornou erudici ústavních soudců, kteří mají chránit základní práva občanů, bude také zkoumat právník ze sdružení CZ.nic. To je to sdružení, které na popud vlády loni vypnulo po ruské agresi na Ukrajině některé servery. Mezi členy komise jsou hned dva absolventi Sorosovy středoevropské univerzity. Ale víte, co je možná ještě zajímavější? Kdo v prezidentské komisi chybí. Chybí v ní dva bývalí čeští soudci Evropského soudu pro lidská práva, který přezkoumával závěry našeho Ústavního soudu. Ti k posuzování odborné způsobilosti budoucích ústavních soudců přizváni nebyli. Tolik tedy ke složení komise, která bude zkoumat, kdo má být ústavním soudcem. A připomínáme, že právě mocný Ústavní soud v minulosti změnil volební zákon, umožnil, aby jako rodiče v rodném listě dítěte byli uvedeni dva muži, prohlásil, že Lisabonská smlouva je v souladu s naší ústavou a zanedlouho bude rozhodovat o tom, zda snížení valorizace důchodů bylo provedeno ústavní cestou. Prezident Petr Pavel zveřejnil také další kritéria, kterými se jeho komise při výběru ústavních soudců bude řídit,“ sdělila Bobošíková.

„Dalším kritériem bude různost regionální. Tak, aby ti nominovaní kandidáti měli představu o tom, jak se v kterém regionu žije a co konkrétně ve kterém regionu lidi pálí,“ řekl prezident Petr Pavel na puštěné ukázce.

„V Aby bylo jasno nevíme, jaké regiony měl prezident na mysli. Náš právní řád zná totiž pouze regiony soudržnosti určené pravidly Evropské unie. Prezident také nesdělil, zda kandidát na ústavního soudce se musí v regionu narodit, žít v něm nebo v něm momentálně pracovat. Možná že bude příští ústavní soudce vybírán i podle toho, zda má trvalé bydliště v regionu severovýchod nebo jihozápad. Pojdme k dalším požadavkům hlavy státu na soudce ústavního soudu České republiky,“ sdělila Bobošíková.

„Dalším požadavkem bude také různost generační a genderová tak, aby byly zastoupeny pokud možno širší spektrum věkových kategorií a samozřejmě obě pohlaví,“ sdělil Pavel.

„Nevíme, jak bude vypadat generační různost, když z ústavy jasně vyplývá, že lidé od jednoho roku do 40 let se ústavními soudci stát nemohou. Pokud jde o různost genderovou, její definici jsme nenašli. Našli jsme pouze genderovou rovnost. Vzhledem k tomu, že gender jako takový je sociální konstrukt, na základě kterého si člověk určí svůj gender sám, nerozumíme tomu, jak vedle sebe budou sedět soudci, kteří si určí sami své pohlaví, a soudci, kteří se přiznají, že se narodili s biologickým pohlavím. A už vůbec nevíme, jak je možné, že pod Hradem neprotestují duhoví aktivisté a neziskové organizace, když prezident v jedné větě svatokrádežně smíchá slova gender a pohlaví. To by Miloši Zemanovi rozhodně neprošlo. Ale to není všechno. Jestlipak víte, co bude prezidentská komise zkoumat? To už jste neslyšeli dlouho. U nebohých právních odborníků se bude zkoumat víte co? Jejich světonázor. Poslechněte si,“ vyzvala Bobošíková.

„Kritérium, které se dá těžko měřit, ale samozřejmě při těch pohovorech na něj bude kladen důraz, je také hodnotová orientace a určitý světonázor tak, aby v tom spektru ústavních soudců nebyli zastoupeni pouze liberálové nebo konzervativci, nebo levice nebo pravice, ale abychom postihli co nejširší spektrum názorů,“ řekl prezident.

„Co myslíte? Jak budou před Ústavním soudem zastoupeni občané, kteří nejsou spokojeni se současnou vládou? Obávám se, že na ně se při výběru myslet nebude. S vládou totiž jsou u nás nespokojeni prý jen populisté a extremisté. A teď to přijde. Prezident proslulý svým obratem od komunistického funkcionáře v demokratického politika a surfování mezi armádami socialistické Varšavské smlouvy a kapitalistické Severoatlantické aliance, pohovořil o osobní integritě budoucích ústavních soudců. Ta má podtrhnout jejich odbornost, regionální a generační různost, gender a pohlaví,“ sdělila Bobošíková.

„A to všechno samozřejmě musí být podtrženo osobní integritou nominovaných kandidátů a jejich obecným uznáním nejenom v odborné veřejnosti, ale pokud možno ve veřejnosti obecně,“ sdělil Pavel.

„O tom, jak se budí uznání u veřejnosti obecně, marketing i média leccos vědí. A ještě lépe vědí, jak se u veřejnosti budí nelibost. Shrňme to: Máme komisi. Máme kritéria, ale známe dopředu už čtyři jména, která by měla v Ústavním soudu zasednout. Navrhuje předseda Ústavního soudu Rychetský. Ovšem neoficiálně. A podle Rychetského byl Petr Pavel v době, kdy se učil na rozvědčíka pubertální maturant. Tak co, opravdu je podle vás výběr ústavních soudců transparentní? Nebo je zahalen prázdnými frázemi a liberálně demokratickou mlhou?“ zeptala se závěrem Bobošíková.

ZDROJ: PL